

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIÓ

CARRÈ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.ta

BARCELONA.

PERÍODIC SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LO BALANS DE LA VIDA.

Hi ha als Estats Units una secta titolada secta dels utilitaris. La forman la gent que aplacen lo sentiment, y fins en los moments més solemnes ho sobordinan tot al càcul.

Un filosof d' aquesta secta s' passejava un dia per un carrer de Paris en la mèva companyia. Tot d' un plegat se sent un gran rumor, un estrepit com lo de una tronada que s' va acostant. Una munió de gent ab lo terror a la cara, fugia per tots dos costats del carrer, refugiantse a les botigas y escaletes. S' hauria dit que s' havien escapat les fíeras de Mr. Bidel, y que tothom procurava salvase de la sèva embestida.

Lo perill no era tant grave. Se tractava de dos caballs desbocats que anaven carre avall, arrastrant los restos de un carriuatge, com impulsats per l' huracà.

—Fill del meu cor! crida ab vèu desgarradora una dona desde l' balconet de un entresuelo.

Una criatureta de dos ó tres anys, sense coneixre l' perill era l' única que s' estava tranquilla, al mitj del carrer.

Los caballs s' acostaven: un jove anava á salvar á la criatura; pero Tikbet, l' americà, l' agafa pel bràs y l' conté. Per l' altre costat la mare, que havia baixat desesperada s' llansa sobre l' seu fill; passa l' colxe y mare y criatura forman un pilot esgarritós. Algunas gotas de sanch tacan lo paviment. Tikbet se llansa sobre l' americà, l' agafa un pèl nàs y l' domina, l' altre cau de costelles. Es que enganxada als restos del carriuatge se'n duyan arrossegant á la pobra dona! Tothom estava horrorisat; tothom ménos l' americà.

Tikbet tenia algunes nocions de medicina, y transportava mare y fill al entresuelo immediat, ell mateix va encarregarse del regoneixement y dels primers cuidados. La cosa no era tant seria com semblava. La mare no havia rebut més que algunes contusions.

Un paréntesis: Tikbet era un tipò original. D' ell no se sabia res més sino qu' era nort-americà, que tenia bona posició, que s' dedicava al cultiu de la ciència, y que havia fet testament disposant que quan fos mort lo disseguessin.

Mitja hora havia passat desde la desgarradora escena del carriuatge. En un bressol estava ajugada la criatureta. Tenia al costat abocada á la pobre mare embeiguda contemplant al fill de sas entranyas. Prop del balconet enratirats eram tres: l' americà, l' jove que anava á salvar á la criatura y s' deya Durban y un servidor de vestès.

—Perquè m' havéu contingut? vā preguntar lo jove rompent lo silenci en que ns trobam.

—Perque jo soch un utilitari, vā respondre Tikbet ab sencillés.

Lo jove quedá mut y com preguntantli l' significat de aquesta paraula.

—Ab això vull dir, continuá l' americà, que de totas las coses acostumo á buscar lo major bè del major número possible.

—Y quin bè hi havia en detenirme?

—Si us hagués deixat seguir l' impuls que teniau, en lloc d' una, hi hauria hagut dues vidas compromes.

—Llavors ¿perquè hēu exposat la vostra detenint als caballs?

—No aneu tant depressa y no compliqueu las qüestions. ¿Quina edat teniu? Vinticinch anys?

—Una cosa aixis. Pero ¿qué tè que veure la mèva edat?...

—Te que veure que la vostra vida, segons l' estadística, representa trenta cinc vidas com la d' aquest nen.

—En quin concepte?

—Atenent á lo que ha costat.

Y trayentse un llapis y una cartera, escriu rápidament algunes xifras.

—Si, no hi ha dupte, continuá, lo perill que vos corria no estava pas en proporció ab lo profit ó las probables ventatges, y he cumplert ab mon deber al contenirvos. Es matemàtic.

—Ja no seré jo may utilitari, digué l' jove Durban, si avants de fer una bona acció, s' han de verificar tots aquests càlculs.

—Parleu com una criatura. En certs cassos basta un cop d' ull. Hi havia cinquanta probabilitats contra una que no salvariau al nen, y altres cinquanta de que vos tampoch vos salvariau. Si us he contingut es perque hi considerat que us anavau á perdre sense cap profit. Si de la vostra mort n' hagués pogut eixir alguna ventatja, vos hauria deixat, jo us ho asseguro.

En aquest moment la pobre mare llansá un sospir. Tikbet sense inmutar-se continuá: —La veritat es, jo ve, que la naturalesa no us ha cridat pel camí dels heros.

—Pero, preguntá Durban, un instant després, no arriscavau vos mateix la vostra vida?

—Si; pero era per salvar á una dona.

—Y per qué donéu tanta importància á la vida de una dona?

—Això depen de la sèva edat, de la sèva bellesa, de lo qu' ella representa de bo dintre de la humanitat. Suposéu que la perfecció de l' espècie estiga representada per una certa combinació de qualitats físicas y morals que indicarém ab la xifra 100. La juventut 15, (escribint sobre l' paper) 20 la salut, 20 la bellesa, 15 l' valor y 15 la virtut, total, 85. Donchs bè, sigui home ó dona, quan en aquestes condicions jo veig a un individuo á punt de sucumir, resto la cantitat en que jo m' estimo, per exemple 63, y si hi ha ventatja per la humanitat, si dono 63 per salvarne 85, m' hi tiro de cego...

Lo jove vā quedarse com qui vèu visions, y Tikbet, imperturbable com sempre s' acostá al bressol, dona una mirada al nen que ja obria la vista, y exclama:

—Are senyora, ja l' hi puch dir: aquesta criatura està salvada.

La contestació de la pobre mare fou agafarli la mà y ruixarli ab les sèvases llàgrimas.

Havia passat un mes de tot això. Me trobava jo á casa de 'n Tikbet, quan se presenta l' jove Durban a demanarli parer sobre la conveniència de casarse ab una viuda que tenia un nen.

—Y l' estiméu? l' hi preguntá Tikbet.

—Si.

—Sabéu alguna cosa de la sèva historia, del seu caràcter, de la sèva reputació?

—Res enterament.

—Donchs perque puga aconsellarvos es precis que u averiguueu.

—Cóm?

—Preguntantho.

—A qui?

—A ella mateixa.

Al cap de una hora tornava Durban mèstich y melancòlic.

—Qué tenim? pregunta l' americà.

—Que no es viuda; es soltera: lo nen va tenirlo de un cosí que vā morir durant lo siti de Paris.

—Y ella mateixa us ho ha explicat.

—Ella mateixa.

—Y vos...

—Qué haig de fer? Renuncio al casament.

—Y ahont trobareu una dona tant virtuosa? Y aixis recompenseu la sèva sinceritat. Ah! vos l' abandonau precisament quan era més digna de carinyo.

—Y las prevencions? y l' qué diran? y las coses?

—Calculéu lo que guanyareu y lo que perderéu arrostrantlas.

Durban restá pensatiu una estona, y acabá dihent:

—Impossible!

—Corrent! digué Tikbet: una dona aixis es lo que jo necessito. Será per mi. Vaig á demanarla.

Al cap de un mes lo nort-americà y la mare de aquell pobre nen se casavan, havent obtingut molts ingressos á conseqüència de aquest balans de la vida.

T. DEL F.

MONOLECH.

Res me fá tanta tristesa com la mèva habitació l' endemà d' haber anat á un ball. Y qui diu la mèva diu també la dels altres en igual cas.

Retalls per terra que la minyona encare no ha escombrat perque en no senthi 'ls amos ja no treballa, vestits de seda sobre l' canapé, una caretta damunt d' un silló, caretta que mitj arrugada sembla que 's burli dels adorns del sostre, lo gat dormint mitj acotxat entre un pilot de roba blanca tirada en un racó, los calaixos oberts mostrant algunes joyas de més ó menos valor que fan arrepentir de no haberse'n endut las claus, tot es en fi silenci y desordre; fins la claror de la matinada que ja comensa á entrar pel balcó sembla que illumini un camp de batalla ahont s' han batut encarnissadament

tots los objectes inanimats qu' un posseheix y á la si se 'ls han agotat las foses.

Y tant depressa hi fugit afanyós de divertirme que ni siquiera hi arreglat un xiuet aquestas andróminas? ¡Ay Senyori! Sembla impossible!

Veus aquí las primeras reflexions que llavors vos assaltan. E inmediatament un hom pensa ab tot lo que ha fet desde la sortida de casa.

Llavors l' hi vé l' aburrirse si en lo ball s' ha aburrit ó be l' riure si en aquell l' hi han passat escenas xistosas.

En aquella hora es quant comensa á pensar deixant al si de ser máquina, ja que en tota la nit no ha sigut altra cosa.

—Sort que ha vingut fulano... sinó... estabam bén frescos.

Ditxos ell... té palica... sab fer rotlo... improvisa ab gracia y balla bé l' can can: al ménos nos ha fet passá un bon rato.

Vaya un papé més fret que hi feyan tots los demés! Y aquella mascarita...? qui deuria ser...? M' ha esbroncat ab bastant salero y després m' ha donat uns quanls carmelos... Si si... ls tinch mitj aixafats en aquesta butxaca. ¡Ex! Llensémlos que diuhen que no es bò admetre res de ningú en un ball.

Ab tot, aquella altra bona pessa del dominó negre no segua pas aquest precepte. Molt bè ha enraonat pels colsons, no parant fins que jo l'hi portada a menjar un biftech. Llavors si que he fet un papé ridicul!..., Dono un duro al mosso dihentli:—quedis lo que sobra, de propina. Y el m' ha contestat ab to despreciatiu: —No sobra res.

He fet veure que no 'u sentia, pero las galtas se m' han tornat rojas. ¡Ves qui 'm feya fé l' grande!...

Bah, bah, no 'ns hi amohinem... així ho sabrem per un' altre dia; ja se sab que 'ls del restaurant son mala canalla.

Mès me preocupa lo que m' ha passat després d' això.

Cinch xicotitas, topantse ab mi, sota l' orquesta, m' han dit.—Adios desaborio... y bén mirat han tingut rahò.

Pero lo que mès m' apura de tot es no saber si ma promesa hi era. Si jo hagües alborotat forsa saltant y ballant ab lo barret al clatell y portant de brassat á set o vuit máscaras, al ménos ara 'm lindria per un jove aixerit per més que hagües agafat celos. Pero ara, si m' hi vist... francament 'm lindria per un manso.

Això si que 'm preocupa! Y potser era aquella que hi trepitjat en lo corredor... quan anahant aburrit!... Vamos no hi puch fe més, això 'm capifica. La noya sempre ha de creure que l' seu promés es el més aixerit de la colla sinó tot está perdut.

Avuy en lloc de dormir val més que la vagi á veure y ab paraulas encubiertas procurarà ferla cantar. Així sabré si ma promesa ha anat al ball. Després l' hi contare totas las gatadas que han fet 'ls de la mèva colla y d' aquesta manera quedo rehabilitat.

De tots modos ja soch una mica Tenorio...; Pobreta...! Hi havia la Matilde... aquella noya ab qui jo festejava ara fà dos anys.

Valgam Déu... y com s' ha passat...! caminaba tota indiferent ab un jove que casi be l' arrossegaba...; de cintura encara fa goig, pero 'l que 's de cara... està molt pàlida. Potser pateix miseria...! Pobretat ara que recordo, ella 'm va regalar las cintas d' aquest domino.

Vetaqui... aquell any molta alegria y aquest, molta tristesa. Llavoras aquest cuarto estava més animat qu'are...! Pobra Matilde! qui havia de dir que tot allò acabés de aquest modo!... Are 'm sab greu de no haberla seguida porque potser ja no la veure may mes.

Amor y amistad! tot passa... al últim no 'n queda re, ni 'l més petit rastre...! Si al ménos un sapiques escriure per perpetuarlo! Va... anem á dormir...

Ja tenia rahò aquell filosop que 's passejava tot sol. Jo l' hi he dit:

—Sembla que no 't divorceixes gaire... mestre...

Y ell ha respot agafantme pe l' bras.—En aquest ball hi ha mil personas, y com que cada una d' elles ha passat las sevæs coses, representan per lo tant mil historias.

Que si me las volguessin contar jo n' escriuria mil novelas.

Mil novelas á deu duros cada una. ¡Quina fortuna! Foran deu mil duros que jo guanyaria per haber anat á un ball!»

—No s' pas aquest home qui dimontri seria... Bah... anem á dormir...

MIQUELET.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Pam, pam! Qui e? Scusa Biffi, vengo di trovar in strada il chiacheron dil Maini chilme dis gte sett no? quel scianç de Vallesi la bel e stira i gamb e io scappo. Son rimasto stupeflauto. ¡Un huomo che aveva tan bella salud!

—Ma, non e mica vero caro signore, e ammalatto si, pero si crede che guerira, non vi disgustate che e possibile l' anno venturo potra ancora tornarvi á llogare

quella ballerina che tanto vi piace e che vi ha fatto imparare fino il manequin.

—Oh! Comme sei di brometta! prendi questo puro di tre.

—Gracie.

—Addio geh! fai mi il piacere di dire al Vallesi che si a bisogna di qualche cosa comandi.

—Ja, ja, stia sicuro che non lasciera di farlo. A rivederlo.

—Deu los gort. Y dos sañó Biffi? que 'm de fe? Sembla que diuen que l' amo pateix molt de la melsa y qu' està per anarsen al altre barri. Miri, si corra perill diu lo Sr. Quimet que no moguem la maquinaria porque y ha dias que no s' unta y va molt aspra y faria massa suroll.

—No, no acomodatello tutto che questa matina vi portaranno del' olio.

—Ah! buenu, corrientas, doncas rio 'm dit res.

—Bon giorno Biffi.

—Bon giorno Ferrando.

—Comme stiam? M' anno detto che l' impresario è molto malatto?

—Si veramente e ammalato pero s' aspetta che postra guerire subito.

—Ma pero crede che nosaltri potremo probare il Profeta sense pericolo di perdere i calieri?

—Altro che!

—Bene, lo diro ai compagni e egli determinerano, perche dal resto, si debe morire, sarebbe tutto travagli perduto e poi noi altri aviammo de le proposte per il Tivoli per l' Espagnolo e io, comme so cantar francese, ne o pour Nouvetes; alors nous verrons ce que nons determinerons con les compaños.

—Comme volette, ma siete sicuro che andara per bene, fra poco debeno venire vari dottori per medicinarlo e tirarlo fora di pericolo.

—Dunque spetteremo la consulta. Al plaisir de le revoir, geh?

—Addio.

—Chao Biffi, ecco una lettera che l' tenore Sr. Sani m' a consegnato per l' impresario.

—Il Sr. Vallesi e ammalato.

—Oh! lo sapiam, ma non sa niente, dateсла pure; precisamente e per inforsi della sua salute.

—Va bene, allora se la daro.

Ecco una piccola parte delle scene che giorni fa passano alla administracione dil Gran Teatro del Liceo. Veramente la salute di quel caro marquese interesa a molta gente. Pare impossibile un huomo che per la sua facia nessuno ne daría due calieri! Ma pero non conviene distrarsi, seguitiam ascoltando desde il furatto che o arriplegatto, che ne sentiremmo delle belle.

Doppo essere venutto il marchese, più avilitto e calpestato che un pollastro mullato, arrivano una dozina di corridi accompagnato di quel critico giornalista politico che si da tanto del' arcea d' importanza.

—Chao Vallesi! come stai? li demandano tre ó cuatro á la volta.

—Bio Birbone! sapete je i mie soci m' anno giratto tutti la jasaccia?

—Si, si, così m' anno raccontato risponde uno di biondo, grossotto, genialotto.

—Jel josa volette, loro eranno stanchi di sotenerme y m' anno lasciato jadere in terra, josi o ricevuto una jostigliata che o paura mi costi la vita.

—Per Baccol non ti spaventi, risposi un morretino, magueruo di naso lungo e stretto comme la quilla d' un llagutto, mi pare che forsi si ai bisogno di sostenitori, qui siamo una pila e con alcuni altri di fora potremo combinare di querirti.

—Managgia! Biol si lo volette fare vi staro molto rejonosciuto o vi assicuro je l' anno venturo, andara tutto grasso e je tutti andarete sul palco scenico e son capaci fino di portarvi una ballerina de Milano per barba.

—Bravol! Si, si, cridarino tutti, faciamo llistetta vederemo quanti siamo.

—Allora, credo mi restibilro e vi asijuro je si guarisco portaro un piccolo Enrico di cera a san Mauro patrono degli sllumati.

—Mmm... mmm... ecco la lista dise el grasotto biondo, ¿cosa vi pare?

—Io non posso figurare, risposse quel critico delle sette sibelle, perche o paura diche si sapese e mi metterai in mala vista in anzi al publico: (lo credo che la sua paura e de perderi... i calieri)

—Sapete, disi un altre jovingoto di morretino pieno di anelli, di marca molto acreditata fra la tarragada italiana.—Lo credo che andara tutto mejor riunendosi tutti gli apuntati e prendendo in sieme una determinacione.—Si, si, cridaron tutti, reunirsi, reunirsi, bisogna a farlo sapere á tutti el questo oggi ci reuniremo.

—Bravil! ragatz, ma fatello subito per je ó un dolore nelli rene je non mi lascia ne meno movermi un paso e mi jombien avere subito il vostro apogio per sortire un puo á spaso e jonsolare á tutti dil dispeaiore je hanno pligliato per la mia jostigliata.

—Lo m' incarico di dirla il resultado per la noche nel cafe Nuovo rispose il grossotto.

—Bravol chao, dunque, addio, geh?

—Addio.

L' orólogo de la catedral viene de sonare la una doppo mezza notte, sopra la Rambla si viden vari gruppis de giovinotti che parlano á voce bassa. Mi acerca á uno e sento... non è possibile... gli caliere souno troppo fondi così non ci sono che tre ó cuatro che vogliono apogiar davero al povero marchese. Veramente i soci l' anno fatto fare un papiere, ciò e un cartone ridiculo. ¡L' infelice! Non li resta altro che crepare. ¡Povero diavol!

Andai d' un altro grupetto e doppo una conversa poco piu ó meno come l' anteriore uno piccolo di baselli disse, «ce un dottore ebreo, judío, jueu, che l' anno fatto chiamare doppo les scuses del giovinotti è annesperanza che lo curara.»

—Io á dirvi la verità lo dubito. ¡Povero empresario! il suo corpo é in una discomposizione tale che credo non ce maniera di salvarlo. E l' estesso che una casa vechia rubinatta che per molto che si apuntali all' ultimo s' infonza.

In fine fra pochi giorni lo sapremo. Io interinamente facio oracione á nostra signora del Remedio perche lo salvi.

Cosi non si potra dire che sia cattivo vostre servitore.

PEPIN.

DESDE UN BALCÓ.

I.

—Sembla qu'ara aquí al davant hi venen estadants nous.

—Surt del balcó... que no 't mous?

—Calli, veyam qui serán...

—Ah! Ja 's veig! vaya unas caras!

—Aisa, aisa, quina faldillat!

—Aquesta déu ser la filla y aquests dos deuhen sé 's pares.

—Y bés! que 't sembla la nena?...

—Vé molt mona y endressada....

—Veji, mare, si m' agrada,

que hasta m' hi giro d' esquena.

II.

—Aném, aném, entra á dins:

tot lo dia ets al balcó:

que potser ja tens caló?

—Ca... res, mirava 's vehins!

—Y ara, que n' has de fer d' ells?

—Jo! Res... sino que guaytava

com la noya 's pantinava,

miri, miri quins cabells!

Ara s' ha quedat estatica....

—Déu medita alguna cosa.

—No 's pot dir que sigui hermosa,

pero, vaja, es molt simpática.

III.

—Aquesta si que ja es bona tot sol enrabiadas y ará!

—No enrabihi tot sol, mare conversava ab la Madrona

—Madrona? —Sí!, porque riu?

—Y... qui es aquesta Madrona?

—Es la vehineta, dona.

—Ola, ja sabs com se diu?

—Me sembla molt natural.

—Natural! aixis, aixis...

—Ay, mare, si la sentís!

—Ite un cor més angelical!

IV.

—Y donchs! ja hi torném á sòb?

—Ay bon redimontril! es prou!

Tot lo sant dia no 's mou del balcó y total, porque?

—Perqué? Perqué ho vol la sort.

—Bol y are, qui es que l' entén?

—Ja 'm faré entendre al moment;

tinch pres y ferit lo cor!

—Pres y ferit! Bona treta.

—Mare mèva es la vritat;

tinch lo cor enamorat de la nostré vehineta.

C. GEMÀ.

ESQUELLOTS.

Cada dia es més notoria la devoció dels lladres. Temps endarrera entravan á las llibreries y s' enduan los devocionaris.

Are ho arreglan de un' altre modo.

Are diuhen que hi ha una senyora que vá per las iglesias: quan veu una dama que té un devocionari bò, se l' hi ajenolla al costat, fà una estona de oració y quan l' hi vé bò l' hi demana que l' hi deixi l' libbre.

Una vegada l' té al seu poder, aprofita la primera occasió que se l' hi ofereix per escapularse.

¿Qué 'n fá de tans devocionaris?

¡Ah! Comou y euterneix al pensarhi... sobre tot si tenen cantoneras de plata.

Já no son tan sols los propietaris y l' Ajuntament los que 's disputan l' us y la possessió de la plassa de Catalunya.

Are ha sortit una empresa que vol fer un embalat

que duri tot l' istiu y una societat de balls que cada any l' aixeca al mateix siti. L' empresa y la societat tenen totes dugas permis del Ajuntament per aixecarlo.

Jo hi aixecaria no un embalat, sino un reyndero de galls. La societat y l' empresa que 's barallin, y viva la gresca.

¡Ah! Hi faria pèl us del Ajuntament un palco bén ample: que hi capigüés en Fontrodona.

S' acosta la temporada dels exàmens. Aixó 'ns porta á la memoria algunes contestacions que s' han fet celebres.

Examen d' historia: —¿Quién era Sila?
Resposta: —Sila era la mujer de Mario.

Examen de latí: Traducció: —Oh temporal oh mos!

L' alumno: —¡Oh tiempo de los moros!..

Examen de medicina: L' alumno es un americano molt pintiparat. Lo catedràtic l' hi pregunta:

—¿Cuáles son los músculos del ano?

L' americano, mou lo cap ab desprecio, toca l' ase, y al repetirli l' catedràtic la pregunta, respon:

—Yo no estudio esas porquerías.

Examen de farmacia: —¿Cómo reconoceria Vd. la presencia del ácido prúsico en una sustancia?

—Toma, basta para ello respirarlo y si uno cae muerto en el acto, no hay duda de que se trata del ácido prúsico.

En lo terrat del edifici que ocupa l' Administració económica hi aixecan un colomar.

—¿Qui pagará las bessas?

A Rosas ha mort tota una família per haver menjat bolets.

No creya pas que la naturalesa tingués tant bona grapa que ab un bolet pogués acabar ab tota una familia.

Una noticia desconsoladora:

Lo dilluns vá agafarli á una dona un accident al mitj del carrer.

Los municipals ván recollirla, acompañantla al Hospital, y la direcció de aquella santa casa no vá volerla admetre, alegant qu' era boja.

Es a dir que 'ls boigs qu' están malalts, que tenen un accident, que necessitan un auxili, no poder ser admesos?

¡Ah! Quan cert es que alguns que se las pegan de molt catolicis practican á l' inversa las obras de misericòrdia, y en lloc de dir: —Benaventurats, diuhens «Malaventurats los pobres d' esperit!»

Al circo Ecuestre de la plassa de Catalunya hi ha una companyia completa. Bons ginetes que no sembla sino que estigan enganxats als caballs com certis regidors á la cadira; una quadrilla de clowns que farian les delicias als concurrents del saló de cent, bons gimnastas capassos de fer més equilibris que un arcalde quan tracta de conservar la vara, y la familia Chiesi que es verdaderament una notabilitat.

Al veure á n'en Chiesi gran portant á coll á set persones, tots de casa sèva, un concurrent vá dir:

—Aquest si que sosté á tota la familia.

Vá caure un llamp á una casa de un poble de França, y un periódich neo deya:

—No es estrany; lo amo de la casa era fraemoso.

Pochs días avants n' havia caigut un á una rectoria de Italia, matant al rector.

Vaja, que aquest ja no era frac, sino sotana.

Lo divendres vá llegirse á la sessió del Ajuntament una sollicitud demanant que 's possessin fanals á la Plasa de Catalunya y que 's traguessin las rimas de grava que hi ha escampades per tot arreu.

L' Ajuntament no vol illum; en cambi tampoch vol treure la grava.

¡Qui sab! Poser si que será veritat que l' Ajuntament tracta d' establir un impost que pagarem tots los que 's trenquin una cama!

Diumenge reunio á Lloja.

Se tractava de fomentar la producció, de protegir l' industria, de favorir lo treball, y vá donarse la presidència al bisbe.

¡Molt mala dèu estar la producció espanyola, quan ja erida al bisbe per confessarsel!

¡Ah! Y lo més bonich es que á lo millor dels discursos, la reunio vá alsarse, perque 'l bisbe s' alsava y la dava per terminada.

Molts van quedarse ab los discursos al pap, y jo dihen:

—Are tornéuhi.

EPÍGRAMAS.

—Sentat sota de una parra
m' hi menjat uns quants pinyons
y una barra de turrons
de cinch lliuras.

—¡Quina barra!

F. LI. B.

T' molta sal diuhens molts
parlant de la Margarida,
y 'l seu marit sempre crida
perque s' lo menjari dols.

F. LI. B.

—Vol menjá alguna coseta?
—Mil gràcias, res vull menjar
—Home, quedis à dinar.
—Ho accepto D. Rosea.

F. LI. B.

QUÉNTOS.

Un pintor vá fer lo retrato de un jove preocupat, ab las celles juntas, reconcentrat, ensimismat, fatal. Vá durlo á una exposició, y volent donarli un titol, després de rumiarlo molt, vá posarhi:

«Vivint ab la sogra.»

Un noy de fora que vè á Barcelona per primera vegada veu un batalló precedit de la música, y ab molta ingenuitat pregunta á la sèva mare:

—Mare, ¿de que serveixen los soldats que no sonan?

Parlaván davant de un fill de Reus de una màquina nova que are funciona als Estats Units.

—Es una màquina, l' hi deyan, tant notable, que s' hi fica un porch, y movent un volant, al cap de un' hora de rodar, lo porch queda mort, pelat, obert, netejat y convertit en botifarras y llangonissas.

—Pitjó á Reus, responia l' interpelat: allí tenim una màquina lo mateix que aquesta, enterament igual; però té ademés un' altra virtut. Quan surt la primera botifarra, pot tastarse, y sino es prou bona, s' fa rodar lo volant en sentit invers y al cap de un' hora torna á sortir lo porch tant viu com quan hi havia entrat.

Una frasse de un catedràtic de medicina.

L' hi preguntavan:

—Vosté creu que tots los estudiants que surten de la Universitat ab lo titol tenen prou aptitud per exercir la sèva carrera.

—No, vá respondre, pero pels pobles de fora ja es lo que basta.

En un poblet:

Un foraster ha visitat á una nena molt maca l' dia de la festa major. Han comensat per sonriure's y han acabat á punt d' estimarse.

—Se t' ha declarat? l' hi pregunta á la nena la mare que 'ls ha deixat sols, plena d' ansietat.

—Ha vingut de un parell de minut.

—Y això?

—Duya bitlet de ida y vuelta; y quan anava á dir l' estimo, ha tocat l' hora de marxar, y no ha volgut perdre la vuelta.

Entre dugas damiselas. Son al teatro y una d' elles pregunta, parlant de un senyor allí present:

—¿Quina especie d' home es aquell que 't saluda?

—¿Quina especie? ¡Ay filla mèval! Especie sonant.

Un periódich austriach publica una caricatura molt bonica.

Dos senyors carregats de pagars tractan d' entrar en un despaig. Un noy molt jove 'ls tanca la porta.

Lo lema diu:

—Dispensin senyors, no 's pot entrar: precisament en aquest instant està 'l pare ocupat fent bancarota.

Una coqueta 's quelixava de l' ingratitud de la part contraria y deya:

—No 's pot fiar de cap home: jo per assegurarme'n millor ne tenia tres: en Pepe, en Federico y en Gustavo... Tres, y tots tres me duyan enganyada.

Una senyora d' edat vá pendre una minyona, no mès que perque la distragués llegintli la *Esquella*.

Aquesta llegia; pero de un modo tant incoherent, que la senyora no n' entenia un sol pàrrafo.

—No llegeixo més que lo que hi ha al paper deya la minyona.

Y al cap de mitj' hora vá descubrir que la lectora llegia 'l periódich de llarch á llarch y no de dalt á baix columna per columna.

A casa de una modista:

La mestressa sorprén á una fadrina de cap als vides mirant al carré y exclama:

—Si may mès la torno á veure distreta aquí al baleó, l' acompañaré á la porta.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Vaig pintar un gran combat entre 'ls carlins y la tropa qu' en dos tres hi ha figurat diriginho vent en popa. L' he ensenyat á na la tot y m' ha dit es tres primera; no he pogut dir'l ni un mot tan gran ma alegria n' era.

BUÑOL.

Miri ney, hu com un tot, si per bon primer no vā á dos y no digui un mot.

P. M.

ENDEVINALLA.

Tant si tens ó no un calé á ta casa per xo hi soch, ja la plassa? no hi soch poch! y fins me fico al café. No soch bestia, ni persona y tinch camas ¡ves quin cas! Per mí ben servit estás; soch molt útil y molt bona.

L. C.

MUDANSA.

A casa ab un gran jardí hi tinch un tot molt estrany un tot que aviat farà un any y un tot mes alt qu' un moli.

A. N.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Utensili de cuyna.

1 2 3 4 5 6 7.—Un ofici.

5 4 5 6 7 2.—Utensili de café.

1 8 3 7 4.—Un carlí.

1 2 7 8.—Lo que te tethom.

7 4 5.—Un adorno de la dona.

3 8.—Nota musical.

TRENCA-CAPS.

P. S. Dol de la Mar lo Rata. R.

Formar lo nom de un drama.

AFRICA Y LERBOXELA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Substituir los pichs ab números que multiplicats horizontal, vertical y diagonalment donguin un producte de 2260.

GEROGLIFICH.

I. V. I.

D. IC. P.

R. J U N.

Y. Mister Y.

PAS DE GOS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Can-sa-la-da.

2. IDEM 2.—Do-lo-res.

3. CONVERSA.—Ri-ta.

4. LOGOGRIFO NUMERICH.—Calendari

adun

Irlanda

Caldera

lacre

árniaca

5. COMBINACIÓ.—Romea, Olimpo, Tívoli.

6. TRENCA-CLOSCAS.—Montroig.

7. GEROGLIFICH.—Si 's descuida Sr Cánovas no pedrá marzá.

HISTORIA NATURAL. Continuació. (1)

Bou.

Gall.

Gallina.

Perdiguier.

Polla de monyo.

Garsa.

Ratapinyada.

Anech.